

UCHWAŁA Nr XL/349/2018
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 13 lipca 2018 r.

w sprawie przyjęcia raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Inowrocławskiego za lata 2016-2017

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 995, z późn. zm.¹) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799), uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Przyjąć raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Inowrocławskiego za lata 2016-2017.

2. Raport, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu Inowrocławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego


Ryszard Jagodziński

¹ Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000.

Załącznik
do uchwały Nr XL/349/2018
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 13 lipca 2018 r.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Inowrocławskiego za lata 2016-2017

Inowrocław, lipiec 2018 r.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska za lata 2016-2017.

1. Wprowadzenie.

Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami Powiatu Inowrocławskiego został przyjęty do realizacji uchwałą Nr XIX/121/2004 Rady Powiatu Inowrocławskiego z dnia 28 stycznia 2004 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799) z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Uchwałą Nr XXVII/261/2009 z 26 lutego 2009 r. Rada Powiatu Inowrocławskiego przyjęła pierwszą Aktualizację Programu Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami Powiatu Inowrocławskiego 2010.

Dru ga aktualizacja tego programu została przyjęta przez Radę Powiatu Inowrocławskiego Uchwałą Nr XXVI/264/2012 z 21 grudnia 2012 r. pod nazwą "Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Powiatu Inowrocławskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019".

Ostatnia aktualizacja została opracowana pod nazwą: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Inowrocławskiego. W stosunku do pierwszego opracowania, program ten nie odnosi się do gospodarki odpadami, gdyż gospodarka odpadami jest zadaniem własnym gmin. Niniejszy program obejmuje lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024.

2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody.

2.1. Formy ochrony przyrody.

W powiecie inowrocławskim znajdują się obszary prawnie chronione o powierzchni 12 853,3 ha, co stanowi 10,5% powierzchni powiatu. Na terenie powiatu znajdują się:

- a) Rezerwaty przyrody – Rejna, Balczewo, Nadgoplański Park Tysiąclecia,
- b) Park krajobrazowy o nazwie Nadgoplański Park Tysiąclecia,
- c) Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich,
- d) Obszar Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej część wschodnia i zachodnia,
- e) 46 użytków ekologicznych,
- f) 191 pomników przyrody.

Na terenie powiatu wyznaczono również dwa obszary Natura 2000:

- a) PLB040004 Ostoja Nadgoplańska,
- b) PLH040007 Jezioro Gopło.

Park krajobrazowy – Nadgoplański Park Tysiąclecia, zajmuje powierzchnię 97,98 km². Park krajobrazowy obejmuje swym zasięgiem całe jezioro Gopło oraz tereny do niego przylegające. Na terenie gminy Kruszwica znajdują się dwa obszary Natura 2000, tj. obszar o nazwie Ostoja Nadgoplańska, o powierzchni całkowitej 98,16 km² (68% na terenie woj. kujawsko-pomorskiego) oraz obszar o nazwie Jezioro Gopło, o powierzchni całkowitej 134,59 km² (76% na terenie woj. kujawsko-pomorskiego). Pierwszy z nich to obszar specjalnej ochrony ptaków, natomiast drugi to specjalny obszar ochrony siedlisk. Na terenie powiatu inowrocławskiego wydzielone są także 3 rezerwaty przyrody: Rezerwat "Nadgoplański Park Tysiąclecia" (19,89 km²), Rezerwat "Balczewo" (0,24 km²) i Rezerwat "Rejna" (0,058 km²).

Ponadto, ponad 300 ha stanowią użytki ekologiczne typu bagna, parki dworskie i parki wiejskie.

2.2. Lasy i grunty leśne.

Lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 13 322 ha, co stanowi 10,87 % w strukturze użytkowania gruntów. Najwięcej gruntów pokrytych lasami znajduje się w gminie Gniewkowo – 4 777 ha, Dąbrowa Biskupia – 3 045 ha i Rojewo – 2 475 ha. W latach 2016-2017 przekwalifikowano z urzędu 15,97 ha gruntów rolnych na las, z zalesień 2013-2014. Przekwalifikowanie gruntów rolnych na las, po dokonaniu oceny udatności upraw leśnych, przeprowadza się najpóźniej w piątym roku od zalesienia gruntu.

2.3. Ochrona gleb.

W powiecie inowrocławskim znajduje się 122 518 ha gruntów, z czego użytki rolne zajmują 96 140 ha, tj. 78,47 %. Pozostałe grunty zajmują powierzchnię 13 056 ha, w tym pod wodami znajduje się 3 410 ha. W związku z dopłatami z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do gruntów użytkowanych rolniczo, zwiększyła się powierzchnia użytków rolniczych, kosztem gruntów pozostałych, w tym nieużytków. Nowe programy związane z dopłatami bezpośrednimi nakładają na rolników obowiązki ochrony gruntów polegające na stosowaniu poplonów i zazielenienia gruntów planowanych do upraw jarych. Chroni to grunty przed erozją wietrzną i wodną.

2.4. Ochrona zasobów kopalin i wód podziemnych.

Na terenie powiatu inowrocławskiego występują udokumentowane złoża soli kamiennej, wapieni i kruszyw naturalnych. Na koniec 2017 r. było wydanych 8 koncesji przez Starostę Inowrocławskiego na wydobywanie piasku i żwiru.

W 2016 r. wydano 1 koncesję i 1 wygaszono, a w 2017 r. wydano również 1 koncesję. Ponadto w latach 2016-2017 Starosta Inowrocławski wydał 137 pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód, w tym: 133 na pobór wód podziemnych i 4 na pobór wód powierzchniowych. Ciągły wzrost wydawanych pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód podziemnych związany jest z uprawą warzyw, gdyż posiadanie deszczowni jest jednym z warunków zawarcia umowy kontraktacyjnej na takie uprawy.

Od 1 stycznia 2018 r. pozwolenia wodnoprawne na pobór i odprowadzanie wód udzielane są w Regionalnych Zarządach Gospodarki Wodnej – Zarząd Zlewni Noteci w Inowrocławiu oraz Zarząd Zlewni Wisły w Toruniu.

3. Przedsięwzięcia inwestycyjne i pozainwestycyjne, konieczne do ochrony środowiska.

3.1. Sieć wodociągowa.

W powiecie inowrocławskim, wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. zamieszkiwało 162 011 osób, tj. o 1156 osób mniej niż na koniec 2014 r., podczas sporządzania poprzedniego raportu. Liczba ludności w powiecie maleje. Związane jest to zapewne z okresową migracją ludności za pracą i wyższymi zarobkami.

Stopień zwodociągowania powiatu wynosi około 98,3%. Na koniec 2017 roku było 1 524,55 km długości czynnej sieci rozdzielczej. W ostatnich 2 latach wykonano około 7,4 km nowych wodociągów. Wymieniano też istniejące rurociągi. W większości gmin stopień zwodociągowania wynosi powyżej 98%, jedynie w gminie Rojewo wskaźnik ten wynosi około 84,0%. W ostatnich 2 latach w gminie Rojewo wykonano 1,08 km nowych wodociągów.

Tabela 1. Sieć wodociągowa w powiecie inowrocławskim w latach 2016 i 2017

Parametr	jednostka	2016	2017
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	1518,05	1525,45
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	19483	19595
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	% ogółu	97,4	98,3
ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	osoba	104965	104965
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	157798	159265

Zródło: Urzędy Miast i Gmin w powiecie inowrocławskim.

Tabela 2. Infrastruktura wodociągowa w gminach powiatu inowrocławskiego w 2017 r.

Wyszczególnienie	dlugość rozdzielczej sieci wodociągowej [km]	liczba przyłączy wodociągowych [szt.]	stopień zwodociągowania [%]	liczba mieszkańców podłączona do sieci wodociągowej
miasto Inowrocław	240,4	4638	99,5	72715
gmina Dąbrowa Biskupia	166,26	1237	98	5190
gmina Gniewkowo	157,8	1852	99	13944
gmina Inowrocław	200,3	2864	99,5	11847
gmina Janikowo	99,81	1390	99,9	13083
gmina Kruszwica	210,9	2860	99	19623
gmina Pakość	140,3	1620	99,33	9813
gmina Rojewo	136,48	966	84	3900
gmina Złotniki Kujawskie	173,2	2168	99	9150
powiat inowrocławski	1525,45	19595	98,3	159265

Zródło: Ankietyzacja gmin i zakładów wod.-kan.

Pozostali mieszkańcy korzystają z indywidualnych ujęć wody.

3.2. Sieć kanalizacyjna.

Na koniec 2017 roku długość sieci kanalizacyjnej w powiecie inowrocławskim wynosiła 550,25 km. W ciągu ostatnich 2 lat wykonywano około 1150 mb nowych rurociągów kanalizacyjnych.

Z sieci kanalizacyjnej korzysta około 120 578 osób. Skanalizowanie powiatu wg informacji nadesłanej przez gminy wynosi 74,4%. Najmniej osób jest podłączonych do kanalizacji w gminie Rojewo – 24,0% mieszkańców i gminie Inowrocław – 25,0% mieszkańców.

Stopień skanalizowania gmin powiatu inowrocławskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Infrastruktura kanalizacyjna w gminach powiatu inowrocławskiego w 2017 r.

Wyszczególnienie	dlugość sieci kanalizacyjnej [km]	liczba przyłączy kanalizacyjnych [szt.]	stopień skanalizowania [%]	liczba mieszkańców podłączona do sieci kanalizacyjnej
miasto Inowrocław	136,6	3939	98,5	69655
gmina Dąbrowa Biskupia	38,15	319	34,0	1780
gmina Gniewkowo	45,8	1015	60,0	7640
gmina Inowrocław	41,7	532	25,0	2148
gmina Janikowo	58,2	690	82,0	11250
gmina Kruszwica	120,1	1772	85	16245
gmina Pakość	19,4	576	45,2	4423
gmina Rojewo	15,6	182	24,0	1109
gmina Złotniki Kujawskie	74,7	1303	69	6328
powiat inowrocławski	550,25	10328	74,4	120578

Zródło: Na podstawie ankietyzacji gmin i zakładów wod.-kan.

Oprócz oczyszczalni komunalnych na terenie powiatu znajdują się oczyszczalnie przemysłowe, których zestawienie zamieszczono w tabeli nr 4.

Tabela 4. Wykaz oczyszczalni przemysłowych na terenie powiatu inowrocławskiego

Lp.	lokalizacja	rodzaj oczyszczalni	średnia przepustowość	decyzja	odbiornik
1.	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Nowość” Jezuicka Struga	Mechaniczno-biologiczna	690 m ³ /d	OSR.6222.8.8.2015	Kanał Jurancicki
2.	Zakłady Mięsne „Viando” Radojewice	Mechaniczno-biologiczna	521,1 m ³ /d	OSR.7613-1/05, ze zm.	Rów melioracyjny
3.	RYWAL RHC Sp. z.o.o. Łącko	Chemiczna	150 m ³ /d	OSR.6341.1.126.2017	Kanał Smyrnia Duża
4.	Kopalnia Soli „Solino” S.A. w m. Góra	Mechaniczno-biologiczna	30,00 m ³ /d	OSR.6341.78.2016	Rów melioracyjny
5.	Krajowa Spółka Cukrowa S.A. Oddział „Cukrownia Kruszwica”	Biologiczna	9300m ³ /d	OSR.7613-4/05-06, ze zm.	Rzeka Noteć

Zródło: Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu.

Na terenach wiejskich dużym problemem objęcia mieszkańców kanalizacją ściekową jest duże rozproszenie budynków. Mieszkańcy, którzy nie mają możliwości korzystania z kanalizacji, gromadzą ścieki w szczelnych zbiornikach bezodpływowych lub rozprowadzają je za pośrednictwem przydomowych oczyszczalni ścieków. W miejscowościach o rozproszonej zabudowie lokalne samorzady propagują budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Najwięcej przydomowych oczyszczalni ścieków znajduje się w gminie Inowrocław (394), w gminie Rojewo (136) i gminie Dąbrowa Biskupia (99). W powiecie inowrocławskim znajduje się ponadto 6 457 zbiorników bezodpływowych do gromadzenia ścieków bytowych.

Ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. przedstawia tabela nr 5.

Tabela 5. Liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gmin powiatu inowrocławskiego.

Jednostka terytorialna	liczba zbiorników bezodpływowych	liczba przydomowych oczyszczalni ścieków
powiat inowrocławski	6457	801
gmina Dąbrowa Biskupia	460	99
gmina Gniewkowo	1113	51
miasto Inowrocław	248	15
gmina Inowrocław	2314	394
gmina Janikowo	333	6

gmina Kruszwica	1076	6
gmina Pakość	345	89
gmina Rojewo	348	136
gmina Złotniki Kujawskie	220	5

Zródło: Urzędy Gmin

3.3. Energia odnawialna.

Na koniec 2017 r., w powiecie inowrocławskim znajdowało się 86 elektrowni wiatrowych o mocy nominalnej 50,685 MW.

W 2009 r. rozpoczęła pracę biogazownia w Liszkowie, gmina Rojewo. Moc elektryczna instalacji to 2,126 MWe. Moc cieplna: 1,198 MWt. Obecnie po rygorystycznym przestrzeganiu procesów technologicznych moc elektryczna przy pełnym obciążeniu wynosi 1,063 MW, ale średnia produkcja miesięcznie to około 850 MWh.

W 2016 r. oddano do użytku biogazownię w Radojewicach. Instalacja może produkować energię elektryczną w ilości około 3567 MWh/rok oraz energię cieplną na poziomie 13,7 tys. GJ/rok.

Od października 2008 r. w Zakładzie „Struga” S.A. w miejscowości Jezuicka Struga funkcjonuje również produkcja tzw. „zielonej” energii elektrycznej z odpadów pochodzenia zwierzęcego. Zakład ten jest „pionierem” w produkcji tego typu energii w Polsce. Energia wytwarzana to 33 600 MWh, która w specjalnej turbinie przekształcana jest w energię elektryczną. Część tej energii wykorzystywana jest w procesie technologicznym na własne potrzeby natomiast 15 000 do 20 000 MW energii elektrycznej rocznie jest sprzedawana do ENEA Operator Sp. z o.o.

W ostatnich 2 latach zahamowano inwestycje nowych elektrowni wiatrowych. Związane jest to z większymi obostrzeniami w zakresie strefy ochronnej wokół wiatraków (10- krotna wysokość wraz z wirnikiem, od najbliższych zabudowań).

Według informacji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Inowrocławiu, w 2016 r. oddano do użytkowania 1 elektrownię wiatrową, w m. Gniewkówiec, gmina Złotniki Kujawskie. Od połowy 2016 r. odbiory elektrowni wiatrowych należą do kompetencji Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

4. Poprawa jakości środowiska.

4.1. Ochrona powietrza.

Powiat inowrocławski odznacza się dużym poziomem rozwoju przemysłu, natomiast sam Inowrocław łączy dwie funkcje: przemysłową i uzdrowiskową. Zlokalizowany jest tutaj przemysł chemiczny, maszynowy, metalowy, poligraficzny i spożywczy.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w powiecie jest tzw. emisja antropogeniczna, wynikająca z działalności człowieka. Naturalne procesy zachodzące w przyrodzie mają znaczenie marginalne i w niewielkim stopniu oddziałują na jakość powietrza. Wśród substancji emitowanych przez zakłady przemysłowe zlokalizowane na terenie powiatu przeważają zanieczyszczenia charakterystyczne dla procesu spalania paliw do celów energetycznych i technologicznych, czyli dwutlenek siarki, tlenki azotu, dwutlenek węgla i pyły.

Zakłady zlokalizowane na terenie powiatu posiadają uregulowany stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania substancji do powietrza, tj. posiadają pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. Starosta Inowrocławski udzielił pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza dla 46 zakładów oraz wydał 10 pozwoleń zintegrowanych. Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego wydał 14 pozwoleń zintegrowanych.

Na 31 grudnia 2017 r., na terenie powiatu inowrocławskiego znajdowały się 23 zakłady posiadające pozwolenia zintegrowane.

Są to następujące zakłady:

- 1) Soda Polska Ciech Sp. z o.o. – Zakład produkcyjny Soda Mątwy w Inowrocławiu;
- 2) Soda Polska Ciech Sp. z o.o. – Zakład produkcyjny Janikosoda w Janikowie;
- 3) Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Inowrocławiu;
- 4) Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. w Kruszwicy;
- 5) Krajowa Spółka Cukrowa SA w Toruniu – Oddział „Cukrownia Kruszwica”;
- 6) INOFAMA SA w Inowrocławiu;
- 7) IRENA Holding Group Sp. z o.o.;
- 8) Zakłady Mięsne VIANDO Sp. z o.o. Sp.k. w Radojewicach;
- 9) Ferma drobiu Dariusz Bąkowski w Jezuickiej Strudze;
- 10) KOM-ROL Kobylniki Sp. z o.o. – ferma trzody w Brześciu;
- 11) Gospodarstwo Rolne Alojzy Szczupak (ferma tuczu trzody chlewnej w Radojewicach);
- 12) Atofina Polska Sp. z o.o. Wytwórnia Sit Molekularnych ARKEMA w Inowrocławiu;
- 13) Przedsiębiorstwo Usług Gminnych Sp. z o.o. – Składowisko Odpadów w Giebni;
- 14) Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. – Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Inowrocławiu;
- 15) „RENODRÓB” Sp. z o.o. – ferma drobiu w Modliborzycach;
- 16) Ferma drobiu Jolanta i Zbigniew Matuszak w Kruszy Zamkowej;
- 17) STRUGA S.A. w Jezuickiej Strudze – Zakład Utylizacji;

- 18) Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „NOWOŚĆ” w Jezuickiej Strudze (Instalacja do uboju i przetwórstwa);
- 19) Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „NOWOŚĆ” w Jezuickiej Strudze (Oczyszczalnia ścieków);
- 20) Ferma drobiu Robert Bednarski w Jezuickiej Strudze;
- 21) ALSTAL Budownictwo Alojzy Szczupak – Biogazownia Rolnicza w Radojewicach;
- 22) ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. Segment OZE, Elektrownia Biogazowa w Liszkowie;
- 23) CUIAVIA Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Inowrocławiu.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie powiatu inowrocławskiego, które posiadają pozwolenie na emisję gazów lub pyłów do powietrza – stan na koniec 2017 r.

Tabela 6. Emisja zanieczyszczeń do powietrza na terenie powiatu inowrocławskiego na podstawie wydanych pozwoleń emisyjnych – stan na koniec 2017 r.

Id	podmiot	substancja zanieczyszczająca	liczba emitorów (szt.)
1	Europanel sp. z o.o. Oddział w Latkowie	Węglowodory alifatyczne, izocyjaniny, węglowodory aromatyczne, pył całkowity, pył zawieszony PM10, ozon	11
2	PROPLASTIC sp. z o.o. Zakład Produkcyjny ul. Jęczmienna 27, Złotniki Kujawskie	Amoniak, benzen, dimetyloformamid, etylobenzen, formaldehyd, hekso-6-laktam, propylobenzen, styren, tlenek węgla, toluen, węglowodory alifatyczne, węglowodory aromatyczne	1
3	Zakład Gospodarki Popiołami sp. z o.o. Janikowo, ul. Przemysłowa 30	Pył zawieszony PM10, pył całkowity	4
4	Zakład Gospodarki popiołami, Inowrocław, ul. Fabryczna 4	Pył zawieszony PM10, pył całkowity	1
5	CIECH Cargo Sp. z o.o., Inowrocław, ul. Fabryczna 4	Aceton, butan-1-ol, butan-2-on, cykloheksanon, izopropylobenzen, ksylen, 2-metylopropan-1-ol, mezytylen, octan butylu, octan etylu, propylobenzen, toluen, węglowodory alifatyczne, węglowodory aromatyczne, pył zawieszony PM10, pył całkowity	7
6	BOROWIAK sp. z o.o. Inowrocław, ul. Bagienna 34	Pył zawieszony PM10, Pył ogółem,	7
7	OPAKMET Sp. z o.o. Sp. kom. Inowrocław, ul. Marcinkowskiego 110	Dwutlenek azotu, tlenek węgla, pył ogółem, pył zawieszony PM10, izocyjanian	10
8	„INTER METAL” sp. z o.o. ul. Marcinkowskiego 150	Dwutlenek azotu, tlenek węgla, pył ogółem, pył zawieszony PM10, ozon	3
9	Janipol Meble Polska Sp. z o.o. Sp. kom. Janikowo, ul. Przemysłowa 2	Aceton, Toluen, octan winylu, węglowodory alifatyczne,	1
10	Przedsiębiorstwo Komunalne w Kruszwicy sp. z o.o. ul. Goplańska 2	Pył ogółem, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu	1
11	Zakład Produkcji Materiałów Budowlanych „PROMAX” Sp. z o.o. Giebnia 25	Węglowodory alifatyczne, etylobenzen, styren	2

12	„DRUK-INTRO” S.A. Inowrocław, ul. Świętokrzyska 32	Węglowodory alifatyczne, węglowodory aromatyczne, aceton, toluen, pył zawieszony PM10, pył ogółem	17
13	„DRUK-INTRO” S.A. Inowrocław, ul. Transportowca 31	Węglowodory alifatyczne, węglowodory aromatyczne,	3
14	REMSOD sp. z o.o. Inowrocław ul. Fabryczna 4	Pył zawieszony PM10, pył ogółem, Etylobenzen, octan butylu, alkohol benzylowy, butan-1-ol, ksylen, węglowodory aromatyczne	4
15	ALSTAL Grupa Budowlana sp. z o.o., s.k. Zakład Konstrukcji Stalowych, Inowrocław ul. Cicha 7	Pył zawieszony PM10, węglowodory aromatyczne, etylenodwuamina	6
16	ALSTAL-BUDOWNICTWO Alojzy Szczupak, Zakład Produkcji Betonu i Prefabrykatów, ul. Mątewska 49	Pył zawieszony PM10	3
17	„Sweet Sit” sp. z o.o. Zakład Produkcyjny Latkowo35	Aceton, węglowodory alifatyczne do C12, węglowodory aromatyczne,	2
18	PPHUT „KaPi” s.c. Karol Koziński, Piotr Szwarckopf	Ksylen, toluen, octan butylu, octan etylu, węglowodory alifatyczne,	1
19	„AGROMET-GOPŁO” w Sikorowie	Dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, węglowodory aromatyczne, węglowodory alifatyczne, pył ogółem, pył zawieszony PM10, pył PM 2,5	10
20	"Industrial Technology Investments Poland" Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 2, Gniewkowo	Węglowodory aromatyczne, węglowodory alifatyczne, akroleina, pył zawieszony PM10, formaldehyd, amoniak, styren, akrylanitryl,	9
21	PPHU "POLIMAT" Roman Brejecki Przedbojowice,	LZO, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5	3
22	ZPHU „STOL-CIS” Krzysztof Ciszak Gniewkowo, ul Piasta 5	Toluen, octan butylu, octan etylu, węglowodory alifatyczne	6
23	PPHU „LAWABO MEBEL” Ściborze 78	Ksylen, toluen, octan butylu, octan metylu, węglowodory alifatyczne	1
24	CYKORIA S.A. w Wierchosławicach	Pył całkowity, pył zawieszony PM10, i PM2,5, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzo(a)piren	18
25	CUIAVIA OSM w Inowrocławiu, PZ ul. Nowa 32	Pył ogółem, pył zawieszony PM10, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu	8
26	Narzędziownia sp. z o.o. Inowrocław, ul. Libelta 21	Dwutlenek azotu, tlenek węgla, pył zawieszony PM10, pył ogółem, węglowodory alifatyczne i aromatyczne, akroleina.	2
27	Zakład Usługowo-Handlowy sp. z o.o. w Inowrocławiu ul. Składowa 1	Pył zawieszony, pył ogółem	1
28	„NOTEĆ” – Fabryka Maszyn i Urządzeń do Przemysłu i Górnictwa Odlewnia Żeliwa, Bernard Urbaniak, Fabryczna 4, Pakość	Pył zawieszony PM10, pył ogółem, chrom.	18
29	IKS SOLINO S.A. ul. Św. Ducha w Inowrocławiu (instalacja ul. Pakoska 7)	Pył zawieszony PM10, pył ogółem	4
30	RPC BEBO POLSKA sp. z o.o. Oddział w Kruszwicy, ul. Droga Młyńska 5, Kruszwica	Ftalan dimetylu, węglowodory aromatyczne, octan etylu, pył całkowity, w tym: pył zawieszony PM10 i PM 2,5, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, formaldehyd, węglowodory alifatyczne, ozon.	4
31	Zakład Mięsny „VIANDO” Wanda Szczupak w Radojewicach	Fenol, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne, pył zawieszony PM10, pył całkowity	8
32	IRENA Holding Group Sp. z o.o. PZ ul. Szklarska 9, Inowrocław	Dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, fluor, kwas siarkowy, pył ogółem, pył zawieszony	19
33	Krajowa Spółka Cukrowa S.A. w Toruniu PZ Oddział „Cukrownia Kruszwica”	Dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, pył, tlenek węgla, benzo(a)piren, węgiel elementarny, węglowodory alifatyczne, amoniak,	9

34 PZ	Zakłady Tuszczowe „Kruszwica” S.A. w Kruszwicy	Pył ogółem, pył PM10, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, węglowodory alifatyczne, merkaptan, siarkowodór, kwas siarkowy	33
35 PZ	Zakład Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Inowrocławiu	Dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, pył całkowity	2
36 PZx2	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „NOWOŚĆ” w Jezuickiej Strudze	Dwutlenek azotu, tlenek węgla, dwutlenek siarki, węglowodory alifatyczne, pył zawieszony PM10	2
37	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Inowrocławiu – Sp. z o.o. ul. Ks. P. Wawrzyniaka 33	Pył zawieszony PM 2,5, pył zawieszony PM 10	5
38	BUSTER Buczyński i Stejter Sp. z o.o. Zakład Nr 1, ul. Wiejska 81, Inowrocław	LZO, Aceton, NO ₂ , Styren, Toulon, metyloetyloketon, ftalan dimetylu, cykloheksan, ftalan dibutylo, węglowodory alifatyczne, metakrylan metylu, pył zawieszony PM10 i PM2,5	6
39	BUSTER Zakład Nr 2, ul. Mątewska 63	LZO, Aceton, NO ₂ , Styren, Toulon, metyloetyloketon, ftalan dimetylu, cykloheksan, ftalan dibutylo, węglowodory alifatyczne, metakrylan metylu, pył zawieszony PM10 i PM2,5	4
40	PPHUT LAK-MEBEL Balczewo	Octan butylu, octan etylu, toluen, ksylen, butan-2-on, izocyjaniany, pył całkowity, pył zawieszony PM10,	2
41	„RYWAL-RHC” Sp. z o.o. Oddział w Łącku, gm. Pakość	Chlorowodór, kwas siarkowy,	8
42	PBM i PB „KAMAL” Sp. z o.o. Ul. Inowrocławska 12, Pakość	Pył ogółem, pył zawieszony PM 10	12
43	ZPMS Wojciech Kędzióra ul. Marcinkowskiego 154 Inowrocław	Acetan, butan-2-on, etylobenzen, ksylen, methanol, octan butylu, octan etylu, glikol etylenowy, metyloizobutyloketon, pył ogółem, pył zawieszony PM10	4
44	SKOLEJ s.c. Robert Skrzypek, Paweł Skrzypek, Kościelec 95A, Gm. Pakość	Pył ogółem, pył zawieszony PM 10	3
45	ADMARK Michał Stężewski Gniewkówek 34, gm. Złotniki Kujawskie	Węglowodory alifatyczne, węglowodory aromatyczne.	4
46	LENIX Jarosław Chojnacki Rucewo 45, gm. Złotniki Kujawskie	Acetan, butan-2-on, ftalan dwumetylu, styren, węglowodory alifatyczne i aromatyczne, ksylen, octan butylu, toluen, pył ogółem, pył zawieszony PM10	5

PZ – pozwolenia zintegrowane. Źródło: Starostwo Powiatowe w Inowrocławiu.

Analizując „Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2016 roku” można stwierdzić, że z zakładów przemysłowych, znajdujących się na terenie województwa, wyemitowano ogółem 2 449,3 tys. Mg zanieczyszczeń gazowych (w tym 21 461 Mg dwutlenku węgla) i 444 Mg zanieczyszczeń pyłowych. Powiat inowrocławski znajduje się wśród powiatów o największej emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, zajmuje odpowiednio 2 i 1 miejsce w województwie.

W wielu jednostkach gospodarczych na terenie powiatu inowrocławskiego zainstalowane są urządzenia do redukcji zanieczyszczeń. Są to głównie cyklony i baterie cyklonów, filtry tkaninowe, multicyklony i elektrofiltry służące do eliminacji pyłów ze strumienia gazów odlotowych oraz urządzenia i instalacje do redukcji zanieczyszczeń gazowych.

Z analizy danych statystycznych wynika, że emisja zanieczyszczeń pyłowych

i niektórych gazowych z zakładów przemysłowych systematycznie spada.

Kolejna tabela przedstawia emisję gazów i pyłów do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu inowrocławskiego.

Tabela 7. Emisja gazów i pyłów do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu inowrocławskiego w latach 2013 i 2016 r.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych		
	Mg/rok	
	2013	2016
ogółem	1024	444
niezorganizowana	35	13
ze spalania paliw	920	266
cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych	19	17
węglowo-grafitowe, sadza	11	11
Emisja zanieczyszczeń gazowych		
	Mg/rok	
	2013	2016
ogółem	2 146 177	2 449 299
ogółem (bez dwutlenku węgla)	22 625	21 461
niezorganizowana	962	2 235
dwutlenek siarki	9 848	6 948
tlenki azotu	4 364	4 192
tlenek węgla	6 365	7 896
dwutlenek węgla	2 123 552	2 427 838
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń		
	w %	
	województwo 2013	powiat 2016
pyłowe	99,5	99,6
gazowe (bez CO ₂)	0,6	0,6

Zródło: opracowanie na podstawie danych z BDL GUS.

W 2016 r. na urządzeniach do redukcji i neutralizacji zanieczyszczeń udało się zatrzymać 99,6% zanieczyszczeń pyłowych i 0,6% zanieczyszczeń gazowych. W emisji pyłów do powietrza odnotowano spadki w porównaniu z emisją 2013 r. natomiast emisja gazów była wyższa. Opad pyłu badany w 2017 roku na stacjach zakładowych w trzech rejonach województwa: CIECH Soda Polska Zakłady Produkcyjne w Inowrocławiu i w Janikowie oraz MONDI Świecie S.A. – średni opad pyłu ze wszystkich 18 stacji wyniósł 44,1 g/m²/rok. Najwyższy opad pyłu zanotowano w Janikowie – 69,9 g/m²/rok.

Ograniczenia emisji z przemysłu uwypuklają problem emisji z innych źródeł. Wysokie stężenia zanieczyszczeń powiązane są z dużymi ładunkami zanieczyszczeń do atmosfery z emisji niezorganizowanej – liniowej i powierzchniowej. Emisję powierzchniową stanowi niska emisja, pochodząca z ogrzewania indywidualnego, tzw. emisja niska z gospodarstw domowych związana często ze spalaniem odpadów i paliw odznaczających się niską jakością.

Emisja liniowa jest związana z komunikacją. Na skutek czynności eksploatacyjnych do atmosfery emitowane są spaliny, w tym węglowodory. System komunikacyjny stwarza zagrożenia dla stanu jakości powietrza głównie z tytułu transportu tranzytowego pojazdów ciężkich. Przez analizowany obszar przebiegają odcinki dróg krajowych: DK nr 15 Trzebnica – Ostróda, DK nr 25 Babolice – Oleśnica i DK nr 62 Strzelno – Anusin oraz drogi wojewódzkie: DW nr 246 Paterek – Dąbrowa Biskupia, DW nr 251 Kaliska – Inowrocław, DW nr 252 Inowrocław – Rózinowo, DW nr 255 Pakość – Strzelno, DW nr 398 Złotniki Kujawskie – Liszkowo, DW nr 412 Tupadły – Kobylniki oraz sieć dróg powiatowych i gminnych. Zwłaszcza drogi krajowe i wojewódzkie są źródłem uciążliwego hałasu, jak i wzmożonej emisji substancji zanieczyszczających powietrze. W zakresie zmniejszenia uciążliwości powodowanej przez ciągi komunikacyjne na terenie powiatu prowadzone są inwestycje drogowe polegające m.in. na wymianie nawierzchni asfaltu (remonty nawierzchni). Realizacja zadań odbywa się w miarę dostępności środków budżetowych. W ostatnich latach stan dróg uległ znacznej poprawie, co wiąże się z większą płynnością ruchu i w związku z tym, redukcją emisji spalin.

4.2. Ochrona przed hałasem.

Ze względu na rodzaj źródeł hałasu wyodrębniamy hałas komunikacyjny, przemysłowy i komunalny. Najbardziej dokuczliwy jest hałas komunikacyjny. Teren powiatu inowrocławskiego przecinają 3 drogi krajowe – nr 25, nr 15 i nr 62. W rejonie tych dróg, o największym natężeniu ruchu zwłaszcza ciężkich pojazdów, istnieją dokuczliwe uciążliwości dla okolicznych mieszkańców. Szczególnie dotyczy to zwartej zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie tych dróg. W ostatnich 2 latach sytuacja w tym zakresie uległa znacznej poprawie, szczególnie w rejonie największego miasta powiatu inowrocławskiego, jakim jest miasto Inowrocław. Funkcjonująca od 17 lipca 2017 r. obwodnica, wyprowadziła z miasta cały tranzytowy transport samochodowy, na trasie Poznań – Toruń. W ciągu kolejnych 2 lat, droga krajowa nr 25 – trasa na Bydgoszcz, również ominie uzdrowskie miasto

Inowrocław. Przez powiat inowrocławski przebiegają także linie kolejowe łączące północ kraju z południem. Miasto Inowrocław jest ważnym węzłem kolejowym o znaczeniu krajowym. Linia kolejowa przebiegająca przez Bydgoszcz i Toruń łączy Gdańsk, Gdynię i Olsztyn z południem Polski, w tym z Katowicami i całym Górnym Śląskiem.

W 2016 r. w ramach monitoringu hałasu komunikacyjnego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wykonał pomiary poziomu dźwięku na terenie miasta Inowrocław w 4 punktach, zlokalizowanych przy ul. Dworcowej 47, Staszica 30, Poznańskiej 254 oraz Toruńskiej 85. Przeprowadzone pomiary wykazały utrzymywanie się od lat przekroczeń dopuszczalnego poziomu dźwięku we wszystkich monitorowanych punktach, a na stanowisku przy ulicy Poznańskiej 254 zanotowano wzrost wartości poziomu dźwięku w porze dziennej o prawie 10 dB, a w porze nocnej o blisko 12 dB. Wartość długookresowego poziomu dźwięku w punkcie przy ul. Poznańskiej 254 wyniosła: dla doby 74,9 dB, a dla pory nocnej 67,7 dB przy natężeniu ruchu 940 pojazdów/h dla okresu doby i 19% udziale pojazdów ciężkich. W pozostałych punktach wskaźnik naruszenia klimatu akustycznego wahał się w porze dziennej od 6,3 do 7,7 dB, natomiast w porze nocnej od 2,5 do 8,0 dB.

4.3. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych.

W powiecie inowrocławskim znajdują się urządzenia radiokomunikacyjne, w tym stacje bazowe telefonii komórkowej o częstotliwości 450-1800 MHz.

Począwszy od roku 2008 monitoring pól elektromagnetycznych (PEM) realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645). Zgodnie z powyższym rozporządzeniem monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od rzutu anten instalacji emitujących pola elektromagnetyczne na powierzchnię terenu. Celem pomiarów jest określenie poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w miejscach dostępnych dla ludności.

Jednym ze źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie powiatu inowrocławskiego są stacje bazowe telefonii komórkowej stanowiące własność czterech operatorów krajowych.

Na terenie powiatu znajduje się 87 stacji bazowych telefonii komórkowej (w latach 2016-2017 przybyło 10 stacji):

- 1) gmina Dąbrowa Biskupia – 4 stacje bazowe (Ośniszczewko, Modliborzyce i 2 w Radojewicach);
- 2) gmina Gniewkowo – 8 stacji bazowych (2 w Suchatówce i 6 w Gniewkowie: 2 na ul. Sobieskiego 31 (wieża kościoła), 2 na ul. Inowrocławskiej 11 i 2 na ulicy Przemysłowej 2);
- 3) miasto Inowrocław – 46 stacji bazowych: (ul. Budowlana 1, ul. Torowa 40, ul. Przemysłowa, ul. Fabryczna 4, ul. Szymborska 32, ul. Marcinkowskiego, ul. Narutowicza 42, ul. Świętokrzyska, ul. Toruńska 26, ul. Poznańska, ul. Bp. Laubitz 19, ul. Sienkiewicza, ul. Cicha 5, ul. Transportowca 31, ul. Kopernika 4, ul. Św. Ducha 105, ul. Wojska Polskiego, ul. Kościuszki 3, ul. Kilińskiego 16, ul. Niepodległości 4, ul. Ks. Wawrzyniaka 15, ul. Andrzeja 7, ul. Poprzeczna i ul. Jagiellońska);
- 4) gmina Kruszwica – 7 stacji bazowych (2 na ul. Niepodległości 42, 2 na ul. Niepodległości 38/40, 1 na ul. Rynek 7 w Kruszwicy oraz 2 w m. Gocanówek);
- 5) gmina Pakość – 5 stacji bazowych (1 na dz. nr 3/101 w Pakości, 1 na dz. 5/156 w Pakości, 1 na ul. Mieleńskiej 5 i 2 na ul. Inowrocławskiej);
- 6) gmina Janikowo – 7 stacji bazowych (1 na ul. Dworcowej, 4 na ul. Przemysłowej i 2 na ul. Topolowej);
- 7) gmina Rojewo – 4 stacje bazowe (Rojewo, Liszkowo, Wybranowo, Osiek Wielki);
- 8) gmina Złotniki Kujawskie – 5 stacji bazowych (1 w m. Tuczno, 3 w m. Złotniki Kujawskie, ul. Szosa Bydgoska i 1 w Pęchowie);
- 9) gmina Inowrocław – 1 stacja bazowa (Batkowo).

Ponadto źródłem promieniowania elektromagnetycznego są biegnące napowietrzne linie energetyczne: elektroenergetyczne linie napowietrzne niskich napięć (NN 0,4 kV lub 230/400 V), średnich napięć (SN – 6 kV, 10 kV, 15 kV, 20 kV, 30 kV), wysokich napięć (WN 110 kV) i najwyższych napięć (400 kV) oraz stacje elektromagnetyczne 110 kW.

Na terenie miasta Inowrocław znajdują się stacje radiowe: Meloradio (do 4 września 2017 r. Radio ZET Gold) przy ul. Fabrycznej 4, Radio RMF Maxxx na ul. Chrobrego 75, urządzenia nadawcze przy ul. Nowej.

Ostatnie pomiary natężenia pól elektromagnetycznych w punktach pomiarowych na terenie powiatu inowrocławskiego przeprowadzone były w 2014 r. Monitoring objął wówczas jeden punkt pomiarowy w Inowrocławiu ul. 800 lecia Inowrocławia (0,69 V/m).

W punkcie pomiarowym nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu pól elektromagnetycznych. Ponadto w 2016 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy przeprowadził 3 kontrole w zakładach przemysłowych, na terenie których nie wykryto naruszeń dopuszczalnych norm.

Wartości dopuszczalne zostały określone na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).

5. Poważne awarie.

Do potencjalnych zagrożeń mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowych na terenie powiatu inowrocławskiego należy zaliczyć przede wszystkim:

- 1) pożary;
- 2) katastrofy, awarie i niekontrolowane przenikanie różnych substancji do środowiska naturalnego;
- 3) skażenie toksycznymi środkami przemysłowymi – transport substancji niebezpiecznych;
- 4) klęski żywiołowe (susze, huragany, intensywne opady).

Do poważnych awarii może dojść na skutek awarii urządzeń technicznych w zakładach przemysłowych lub podczas transportu materiałów niebezpiecznych – w wyniku kolizji drogowej bądź kolejowej, a także wskutek rozszczelnienia cystem kolejowych lub autocystem.

Obowiązki dotyczące sytuacji awaryjnych spoczywają głównie na prowadzącym zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej, a także Wojewodzie. WIOŚ realizuje zadania z zakresu zapobiegania występowania awarii przemysłowych poprzez kontrole przedsiębiorstw.

Na terenie powiatu działają 2 zakłady o zwiększonym i 1 o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Zakłady o zwiększonym ryzyku poważnej awarii przemysłowej:

- 1) CORNTRADE Krzysztof Niemczyk Suszarnia i magazyn zboża, Szarlej 18, 88-150 Kruszwica – 160 Mg gazu płynnego propan-butan w dwóch cylindrycznych zbiornikach podziemnych;
- 2) Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” Spółka Akcyjna, ul. Niepodległości 42, 88-50 Kruszwica – 152 Mg (230 m³) heksanu: 105,6 Mg (160 m³) w podziemnych zbiornikach magazynowych oraz 46,2 Mg (70 m³) w instalacji technologicznej w dziale ekstrakcji.

Zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

- Inowrocławskie Kopalnie Soli SOLINO Spółka Akcyjna z siedzibą w Inowrocławiu ul. Św. Ducha 26a, 88-100 Inowrocław, Wydział Kopalnia Soli i Podziemny Magazyn Ropy i Paliw w Górze, 88-101 Inowrocław – w zakładzie znajdują się substancje łatwo palne – łatwo palne ciecze, substancje i preparaty w stanie ciekłym, o temp. zapłonu 21-55°C, określone rodzajem zagrożenia R10 jako substancja łatwo palna, podtrzymujące palenie, w ilościach przekraczających progowe 50 000 Mg.

Każdy z wymienionych wyżej zakładów co najmniej raz w roku jest poddawany czynnościom kontrolno-rozpoznawczym w zakresie ochrony przeciwpożarowej na mocy Prawa ochrony środowiska oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, w celu ustalenia spełnienia wymogów bezpieczeństwa w zakładzie stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Ponadto Komendant Powiatowy PSP w Inowrocławiu prowadzi ewidencję zakładów wykorzystujących substancje niebezpieczne w procesie produkcyjnym w ilościach, które nie kwalifikują ich do zakładów stwarzających ryzyko poważnej awarii przemysłowej, ustaloną w trakcie czynności kontrolno-rozpoznawczych. Komendant w ramach czynności kontrolno-rozpoznawczych prowadzi również nadzór nad transportem drogowym substancji niebezpiecznych – załadunkiem i rozładunkiem tych substancji przez przedsiębiorców.

6. Realizacja edukacji ekologicznej na terenie Powiatu.

Edukacja ekologiczna prowadzona jest przez wiele jednostek funkcjonujących na terenie powiatu, między innymi: jednostki oświatowe, urzędy miast i gmin, nadleśnictwa i Nadgoplański Park Tysiąclecia. Aspekt edukacji ekologicznej postrzegany jest nie tylko jako niezbędny element procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży, ale również jako permanentny proces edukacyjny obejmujący ogół społeczeństwa mający w konsekwencji doprowadzić do poprawy stanu środowiska, w tym zachowania jego walorów oraz zapewnienia wysokiej jakości życia. Również poprzedni program ochrony środowiska dla powiatu inowrocławskiego zwracał szczególną uwagę i podkreślał znaczenie edukacji ekologicznej lokalnego społeczeństwa.

W Polityce ekologicznej na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016 celem średniookresowym w omawianym zakresie było stałe podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”, która prowadzi do:

- 1) proekologicznych zachowań konsumenckich;
- 2) prośrodowiskowych nawyków i pobudzenia odpowiedzialności za stan środowiska;

- 3) organizowania akcji lokalnych służących ochronie środowiska;
- 4) uczestniczenia w procedurach prawnych i kontrolnych dotyczących ochrony środowiska.

Powiat Inowrocławski corocznie włącza się w organizację akcji „Sprzątanie Świata”. Co roku na realizację tego zadania w budżecie Powiatu Inowrocławskiego planowana jest kwota 25 000 zł. W 2016 r. przekazano łącznie dla gmin – 22 834 zł., w roku 2017 – 23 463 zł. Wykorzystanie tej kwoty zależy od zaangażowania w akcję własnych środków przez poszczególne gminy, gdyż zgodnie z założeniem, Powiat Inowrocławski finansuje 80% kosztów poniesionych przez poszczególne gminy i nie więcej niż 3 000 zł. dla jednej gminy. Wyjątek stanowi Gmina Dąbrowa Biskupia, dla której ustalono kwotę, nie więcej niż 1 000 zł., gdyż tej wysokości wydatki, gmina wykazywała corocznie, do dofinansowania.

W akcję „Sprzątanie Świata” angażowane są dzieci i młodzież szkolna, dzięki czemu uzyskiwany jest efekt wychowawczy i kreowane są postawy proekologiczne.

Również gminy realizują zadania w zakresie edukacji ekologicznej. Są to: wyjazdy młodzieży szkolnej oraz rolników na szkolenia z zakresu ochrony środowiska, pokazy, wystawy i konkursy przyrodnicze dla szkół podstawowych

. Ponadto corocznie organizowana jest akcja "Sprzątanie Świata", konkursy na najpiękniejszą zagrodę wiejską czy edukację społeczeństwa w zakresie segregacji odpadów.

W kompleksach leśnych powiatu funkcjonują także ścieżki turystyczne z odpowiednią infrastrukturą. Miejsce to odwiedzane jest najczęściej przez mieszkańców pobliskiego Inowrocławia.

Na terenie Inowrocławia funkcjonuje Centrum Edukacji Ekologicznej (CEE). Zadania realizowane i koordynowane przez CEE obejmują trzy zasadnicze segmenty:

- 1) edukację ekologiczną dzieci i młodzieży opartą na ścisłej współpracy z placówkami oświaty realizowaną w oparciu o dotychczas prowadzony zakres działań;
- 2) edukację ekologiczną decydentów (pracowników samorządowych), oraz osoby mające przekazywać informacje pozostałym grupom społecznym (nauczyciele, dziennikarze, księża, pracownicy firm i służb komunalnych);
- 3) edukację ekologiczną dorosłych członków społeczności lokalnych, realizowaną między innymi przez politykę medialną oraz prowadzenie okresowych akcji ekologicznych wszystkich mieszkańców np. festyny, konkursy, wystawy, "Sprzątanie Świata", itp.

Pracownicy Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia prowadzą zajęcia z dziećmi i młodzieżą w ramach lekcji w salce dydaktycznej, organizują wyjazdy do szkół, prelekcje, pogadanki, filmy, prezentacje multimedialne, konkursy, zajęcia w „Zielonej Szkole”,

rajdy rowerowe zielonym szlakiem wokół jeziora Gopło oraz zajęcia dla osób z grup integracyjnych. Przez cały rok istnieje możliwość zwiedzania salki dydaktycznej z eksponatami fauny i flory.

Czynny udział w propagowaniu ochrony lasów biorą nadleśnictwa, które edukacje ekologiczną dla szkół z terenu powiatu prowadzą w oparciu o naturalne walory przyrodnicze nadleśnictw lub korzystając ze ścieżek edukacyjnych.

Działania z zakresu edukacji ekologicznej skutkują wykształceniem wśród społeczeństwa pożądaných nawyków dotyczących między innymi gospodarowania odpadami powstającymi w gospodarstwach domowych czy oszczędności materiałów i energii. Działania edukacyjne wykształcają wśród mieszkańców powiatu, zwłaszcza młodego pokolenia, świadomość zagrożeń wynikających z nieprawidłowego korzystania z zasobów i walorów środowiska przyrodniczego.

Opracowano w Wydziale Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu

NACZELNIK
Wydziału Ochrony Środowiska
Rolnictwa i Leśnictwa

Janusz Kroligowski

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego

Ryszard Jagodziński